

Spreuken van Salomo en Gezegden van de Wijzen

De Waarde van Wijze Gezegden

Spr. 22:17-21 Neig uw oor, en hoor de woorden der wijzen,
en stel uw hart tot mijn wetenschap;
want het is liefelijk, als gij die in uw binnenste bewaart;
zij zullen samen op uw lippen gepast worden.
Opdat uw vertrouwen op den HEERE zij,
maak ik u die heden bekend; gij ook maak ze bekend.
Heb ik u niet heerlijke dingen geschreven
van allerlei raad en wetenschap?
Om u bekend te maken de zekerheid van de redenen der waarheid;
opdat gij de redenen der waarheid antwoorden moogt
dengenen, die u zenden.

Het Doel van de Spreuken

Spr. 1:1-7 De spreuken van Sálomo, den zoon van David, den koning van Israël,

om wijsheid en tucht te weten;
om te verstaan redenen des verstands;
om aan te nemen onderwijs van goed verstand,
gerechtigheid, en recht, en billijkheden;
om den slechten kloekzinnigheid te geven,
den jongeling wetenschap en bedachtzaamheid.
Die wijs is, zal horen, en zal in lere toenemen;
en die verstandig is, zal wijzen raad bekomen;
om te verstaan een spreuk en de uitlegging,
de woorden der wijzen en hun raadselen.

De vrees des HEEREN is het beginsel der wetenschap;
de dwazen verachten wijsheid en tucht.

Spr. 25:1 Dit zijn ~~ook~~ spreuken van Sálomo, die de mannen van Hizkía, den koning van Juda,
uitgeschreven hebben.

Verhevenheid van God

Ontzag voor de Heer

Spr. 9:10-12 De vreze des HEEREN is het beginsel der wijsheid,
en de wetenschap der heiligen is verstand.
Want door Mij zullen uw dagen vermenigvuldigen,
en de jaren des levens zullen u toegedaan worden.
Indien gij wijs zijt, gij zijt wijs voor uzelfen;
en zijt gij een spotter, gij zult het alleen dragen.

10:27 De vreze des HEEREN vermeerdert de dagen;
maar de jaren der goddelozen worden verkort.

- 14:2 Die in zijn oprechtheid wandelt, vreest den HEERE;
maar die afwijkt in zijn wegen, veracht Hem.
- 14:26,27 In de vreze des HEEREN is een sterk vertrouwen,
en Hij zal Zijn kinderen een Toevlucht wezen.
De vreze des HEEREN is een springader des levens,
om af te wijken van de strikken des doods.
- 15:33 De vreze des HEEREN is de tucht der wijsheid;
en de nederigheid gaat voor de eer.
- 19:23 De vreze des HEEREN is ten leven;
want men zal verzadigd zijnde vernachten;
met het kwaad zal men niet bezocht worden.
- 28:14 Welgelukzalig is de mens, die geduriglijk vreest;
maar die zijn hart verhardt, zal in het kwaad vallen.

Vertrouwen op God of op jezelf

- Spr. 3:5-8 Vertrouw op den HEERE met uw ganse hart,
en steun op uw verstand niet.
Ken Hem in al uw wegen,
en Hij zal uw paden recht maken.

Zijt niet wijs in uw ogen;
vrees den HEERE, en wijk van het kwade.
Het zal een medicijn voor uw navel zijn,
en een bevochtiging voor uw beenderen.
- 14:12 Er is een weg, die iemand recht schijnt;
16:25 maar het laatste van dien zijn wegen des doods.
- 16:3 Wentel uw werken op den HEERE,
en uw gedachten zullen bevestigd worden.
- 16:20 Die op het woord verstandelijk let, zal het goede vinden;
en die op den HEERE vertrouwt, is welgelukzalig.
- 18:2 De zot heeft geen lust aan verstandigheid,
maar daarin, dat zijn hart zich ontdekt.
- 18:4 De woorden van den mond eens mans zijn diepe wateren;
en de springader der wijsheid is een uitstortende beek.
- 18:10 De Naam des HEEREN is een Sterke Toren;
de rechtvaardige zal daarhenen lopen, en in een Hoog Vertrek gesteld worden.
- 19:3 De dwaasheid des mensen zal zijn weg verkeren;
en zijn hart zal zich tegen den HEERE vergrammen.
- 20:24 De treden des mans zijn van den HEERE;
hoe zou dan een mens zijn weg verstaan?
- 21:22 De wijze beklimt de stad der geweldigen,
en werpt de sterkte huns vertrouwens neder.

- 26:12 Hebt gij een man gezien, die wijs in zijn ogen is!
Van een zot is meer verwachting dan van hem.
- 28:26 Die op zijn hart vertrouwt, die is een zot;
maar die in wijsheid wandelt, die zal ontkomen.
- 29:25 De siddering des mensen legt een strik;
maar die op den HEERE vertrouwt, zal in een hoog vertrek gesteld worden.

Goddelijke voorzienigheid

- Spr. 15:3 De ogen des HEEREN zijn in alle plaatsen,
beschouwende de kwaden en de goeden.
- 16:1 De mens heeft schikkingen des harten;
maar het antwoord der tong is van den HEERE.
- 16:4 De HEERE heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs wil;
ja, ook den goddeloze tot den dag des kwaads.
- 16:9 Het hart des mensen overdenkt zijn weg;
maar de HEERE stiert zijn gang.
- 16:33 Het lot wordt in den schoot geworpen;
maar het gehele beleid daarvan is van den HEERE.
- 19:21 In het hart des mans zijn veel gedachten;
maar de raad des HEEREN, die zal bestaan.
- 21:30,31 Er is geen wijsheid, en er is geen verstand,
en er is geen raad tegen den HEERE.
Het paard wordt bereid tegen den dag des strijds;
maar de overwinning is des HEEREN.
- 22:12 De ogen des HEEREN bewaren de wetenschap;
maar de zaken des trouwelozen zal Hij omkeren.
- 27:1 Beroem u niet over den dag van morgen;
want gij weet niet, wat de dag zal baren.

Inzicht en Onwetendheid

Wijsheid en dwaasheid

- Spr. 13:14 Des wijzen leer is een springader des levens,
om af te wijken van de strikken des doods.
- 14:24 Der wijzen kroon is hun rijkdom;
de dwaasheid der zotten is dwaasheid.
- 15:24 De weg des levens is den verstandige naar boven;
opdat hij afwijke van de hel, beneden.

- 16:22 Het verstand dergenen, die het bezitten, is een springader des levens; maar de tucht der dwazen is dwaasheid.
- 17:12 Dat een beer, die van jongen beroofd is, een man tegemoet kome, maar niet een zot in zijn dwaasheid.
- 24:7 Alle wijsheid is voor den dwaze te hoog; hij zal in de poort zijn mond niet opendoen.
- 24:13,14 Eet honig, mijn zoon! want hij is goed, en honigzeem is zoet voor uw gehemelte. Zodanig is de kennis der wijsheid voor uw ziel; als gij ze vindt, zo zal er beloning wezen, en uw verwachting zal niet afgesneden worden.

Omgang met dwazen

- Spr. 26:4-11
- Antwoord den zot naar zijn dwaasheid niet, opdat gij ook hem niet gelijk wordt.
- Antwoord den zot naar zijn dwaasheid, opdat hij in zijn ogen niet wijs zij.
- Hij snijdt zich de voeten af, en drinkt geweld, die boodschappen zendt door de hand van een zot.
- Hef de benen van den kreupele op; alzo is een spreuk in den mond der zotten.
- Gelijk hij, die een edelgesteente in een slinger bindt, alzo is hij, die den zot eer geeft.
- Gelijk een doorn gaat in de hand eens dronkaards, alzo is een spreuk in den mond der zotten.
- De groten doen een iegelijk verdriet aan, en huren de zotten, en huren de overtreders.
- Gelijk een hond tot zijn uitspuwsel wederkeert, alzo herneemt de zot zijn dwaasheid.
- 27:22 Al stiet gij den dwaas in een mortier met een stamper, in het midden van het gestoten graan, zijn dwaasheid zou van hem niet afwijken.
- 29:9 Een wijs man, met een dwaas man in rechte zich begeven hebbende, hetzij dat hij beroerd is of lacht, zo is er toch geen rust.

Onderscheidingsvermogen en begrip

- Spr. 10:13 In de lippen des verstandigen wordt wijsheid gevonden; maar op den rug des verstandelozen de roede.
- 10:23 Het is voor den zot als spel schandelijkheid te doen; maar voor een man van verstand, wijsheid te plegen.
- 13:15 Goed verstand geeft aangenaamheid; maar de weg der trouwelozen is streng.

- 14:6 De spotter zoekt wijsheid, en er is gene;
maar de wetenschap is voor den verstandige licht.
- 14:8 De wijsheid des kloekzinnigen is zijn weg te verstaan;
maar dwaasheid der zotten is bedriegerij.
- 14:15 De slechte gelooft alle woord;
maar de kloekzinnige merkt op zijn gang.
- 14:33 Wijsheid rust in het hart des verstandigen;
maar wat in het binnenste der zotten is, wordt bekend.
- 15:21 De dwaasheid is den verstandeloze blijdschap;
maar een man van verstand zal recht wandelen.
- 16:16 Hoeveel beter is het wijsheid te bekomen, dan uitgegraven goud,
en uitnemender, verstand te bekomen, dan zilver!
- 17:24 In het aangezicht des verstandigen is wijsheid;
maar de ogen des zots zijn in het einde der aarde.
- 19:8 Die verstand bekamt, heeft zijn ziel lief;
hij neemt de verstandigheid waar, om het goede te vinden.
- 20:5 De raad in het hart eens mans is als diepe wateren;
maar een man van verstand zal dien uithalen.
- 20:12 Een horend oor, en een ziend oog
heeft de HEERE gemaakt, ja, die beide.

Kennis

- Spr. 10:14 De wijzen leggen wetenschap weg;
maar den mond des dwazen is de verstoring nabij.
- 13:16 Al wie kloekzinnig is, handelt met wetenschap;
maar een zot breidt dwaasheid uit.
- 14:18 De slechten erven dwaasheid;
maar de kloekzinnigen zullen zich met wetenschap kronen.
- 15:14 Een verstandig hart zal de wetenschap opzoeken;
maar de mond der zotten zal met dwaasheid gevoed worden.
- 18:15 Het hart des verstandigen bekamt wetenschap,
en het oor der wijzen zoekt wetenschap.
- 19:2 Ook is de ziel zonder wetenschap niet goed;
en die met de voeten haastig is, zondigt.
- 20:15 Goud is er, en menigte van robijnen;
maar de lippen der wetenschap zijn een kostelijk kleinood.
- 21:11 Als men den spotter straft, wordt de slechte wijs;
en als men den wijze onderricht, neemt hij wetenschap aan.

23:12

Begeef uw hart tot de tucht,
en uw oren tot de redenen der wetenschap.

24:3,4

Door wijsheid wordt een huis gebouwd,
en door verstandigheid bevestigd;
en door wetenschap worden de binnenkameren vervuld
met alle kostelijk en liefelijk goed.

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.